

AVIZ

referitor la proiectul de Lege privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989

Analizând proiectul de Lege privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.233 din 22.10.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect de reglementare stabilirea drept condamnări politice sau, după caz, drept măsuri administrative asimilate acestora, a condamnărilor dispuse prin hotărâri judecătorești definitive, precum și a măsurilor administrative luate de organele fostei miliții sau securității, pronunțate, respectiv luate, în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, pentru faptele anume prevăzute în proiect, dacă acestea au avut drept scop împotrivirea față de regimul totalitar instaurat la data de 6 martie 1945. Se prevede, totodată, înlăturarea *ope legis* a consecințelor penale ale condamnărilor cu caracter politic pronunțate în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum și repunerca în drepturi a persoanelor pentru care s-a dispus, prin aceste condamnări, decăderea din drepturi sau degradarea militară.

Proiectul cuprinde, de asemenea, norme referitoare la posibilitatea de a solicita instanței de judecată obligarea statului la acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit prin

condamnare, precum și pentru prejudiciul material suferit prin confiscarea unor bunuri ca urmare a condamnării sau a dispunerii măsurii administrative.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul de lege face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată. Totodată, prin proiect este modificată Legea nr.290/2004 privind cazierul judiciar, lege organică.

În aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. La **art.1 alin.(1)**, pentru asigurarea unei exprimări specifice stilului normativ, sugerăm înlocuirea sintagmei „pentru fapte săvârșite fie înainte, fie după data de 6 martie 1945” cu expresia „pentru fapte săvârșite înainte de data de 6 martie 1945 sau după această dată”.

4. La **art.1 alin.(2)**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem reformularea **părții introductive**, astfel:

„(2) Constituie de drept condamnări cu caracter politic condamnările pronunțate pentru faptele prevăzute în:”.

Totodată, la **art.1 alin.(2)**, precum și la **art.3**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, marcarea elementelor enumerării trebuie realizată prin utilizarea literelor mici ale alfabetului, iar în cuprinsul **lit.B)**, marcarea cu liniuțe trebuie înlocuită cu marcarea cu cifre arabe.

În plus, pentru un plus de rigoare în reglementare, sugerăm ca normele din cuprinsul **lit.A** și **C** să debuteze cu precizarea articolelor din actele normative avute în vedere de dispozițiile proiectului, indicarea acestor acte normative urmând a fi realizată în finalul textelor, după următorul model:

„**A.** art.185 - 187, ... din Codul penal din 1937, republicat în Monitorul Oficial nr.48 din 27 februarie 1948, cu modificările și completările ulterioare.”

„**C.** art.166 alin.2, ... din Codul penal al României, publicat în Buletinul Oficial nr.79 bis din 21 iunie 1968.”.

5. La **art.1 alin.(3)**, pentru un plus de rigoare în exprimare, precum și pentru asigurarea unei informări corecte și complete cu privire la titlul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.214/1999, sugerăm reformularea textului, astfel:

„(3) Constituie, de asemenea, condamnare cu caracter politic, și condamnarea pronunțată în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, pentru orice alte fapte prevăzute de legea penală, dacă prin

săvârșirea acestora s-a urmărit unul dintre scopurile prevăzute în art.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.214/1999 privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive, precum și persoanelor care au participat la acțiuni de împotrivire cu arme și de răsturnare prin forță a regimului comunist instaurat în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.568/2001, cu modificările și completările ulterioare.”.

La **alin.(4)** al **art.1**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, expresia „la alin.3” trebuie redată sub forma „la alin.(3), iar expresia „în condițiile art.4” trebuie înlocuită cu sintagma „în condițiile prevăzute de art.4”.

6. La art.2, pentru un plus de rigoare normativă, este necesară înlocuirea sintagmei „efectele hotărârilor de condamnare” cu expresia „efectele hotărârilor **judecătorești** de condamnare”.

Observația este valabilă și pentru **art.5 alin.(1) lit.c)**, în cuprinsul căruia expresia „prin hotărârea de condamnare” trebuie înlocuită cu sintagma „prin hotărârea judecătorească de condamnare”.

7. La art.3, partea introductivă, pentru asigurarea unei exprimări specifice stilului normativ, sugerăm înlocuirea termenului „fixarea” din expresiile „fixarea de domiciliu” și „fixarea de loc de muncă obligatoriu” cu termenul „stabilirea”, mai adecvat în context.

8. La art.4 alin.(1)-(3), pentru precizia exprimării, este necesară înlocuirea termenului „instanței” cu expresia „instanței de judecată”.

La **alin.(2)**, pentru asigurarea unei exprimări specifice stilului normativ, expresia „cele enumerate la art.3” trebuie înlocuită cu sintagma „cele prevăzute la art.(3)”.

9. La art.5 alin.(1), partea introductivă, pentru corectitudinea exprimării, expresia „sau a făcut obiectul unor măsuri administrative” trebuie înlocuită cu sintagma „sau **care** a făcut obiectul unor măsuri administrative”.

De asemenea, în cuprinsul **lit.a)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, indicarea actelor normative avute în vedere de text trebuie realizată astfel: „... în temeiul prevederilor Decretului-Lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite

în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare și al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.214/1999, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.568/2001, cu modificările și completările ulterioare.”.

Din același motiv, la **lit.b)**, indicarea actelor normative vizate de text trebuie realizată sub forma „... în condițiile Legii nr.10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau ale Legii nr.247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, cu modificările și completările ulterioare.

La **alin.(2) al art.5**, pentru asigurarea unei exprimări specifice stilului normativ, propunem înlocuirea sintagmei „Hotărârile pronunțate în temeiul alin.(1) lit.a) și b)” cu expresia „Hotărârile **judecătorești** pronunțate în temeiul alin.(1) lit.a) și b)”.

La **alin.(4) al art.5**, este necesară eliminarea expresiei „din prezenta lege” din finalul textului.

La **alin.(5) al art.5**, expresia „în condițiile alin.(1) lit.b) din prezentul articol” trebuie înlocuită cu sintagma „în condițiile prevăzute de alin.(1) lit.b)”.

Precizăm că în **alin.(5)**, legile menționate se află la a doua citare în proiect, astfel încât indicarea acestora trebuie făcută sub forma: „... potrivit Legii nr.10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau Legii nr.247/2005, cu modificările și completările ulterioare.”.

10. Sugerăm reanalizarea soluției propuse în **art.6 lit.b)**, privind exceptarea de la aplicarea prevederilor proiectului a persoanelor care au obținut „anularea hotărârilor de condamnare”, ca urmare a exercitării căilor extraordinare de atac. Precizăm că, prin menținerea unei astfel de dispoziții, respectivele persoane nu vor putea cere, în baza art.5 alin.(1) lit.a) și b) din proiect, obligarea statului la acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul moral suferit pentru condamnare spre deosebire de persoanele care nu au obținut „anularea hotărârilor de condamnare”, instituindu-se astfel un tratament discriminatoriu între cele două categorii de persoane care au suferit condamnări cu caracter politic.

Precizăm, de asemenea, că utilizarea noțiunii de „anulare a hotărârilor de condamnare” nu este corelată cu dispozițiile Codului de procedură penală în ceea ce privește soluțiile care se pot pronunța în

cazul admiterii căilor extraordinare de atac. Astfel, în cazul contestației în anulare se pronunță **desființarea hotărârii**, în cazul revizuirii se pronunță **anularea hotărârii**, iar în cazul recursului în anulare se pronunță, anterior desființării acestei căi extraordinare de atac prin Legea nr.576/2004, **casarea hotărârii**.

Menționăm că în practica judiciară există exemple de hotărâri de condamnare pronunțate anterior anului 1989 care au fost **casate**, nu „anulate”, prin admiterea **recursului în anulare** împotriva acestor hotărâri. În aceste situații inculpații au fost achitați, pronunțându-se și înlăturarea pedepsei complementare a confiscării averii. Amintim astfel, cu titlu de exemplu, Decizia nr.2099/2003 a Secției penale a Curții Supreme de Justiție, precum și Decizia nr.5005/2003 și Decizia nr.2749/2004 ale Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

11. La art.7 alin.(1), pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, este necesară reformularea textului, astfel:

„**Art.7. - (1)** La art.9 din Legea nr.290/2004 privind cazierul judiciar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.586 din 30 iunie 2004, cu modificările ulterioare, litera c) se modifică și va avea următorul cuprins:

„c) amnistia, grațierea, prescripția executării pedepsei, reabilitarea, caracterul politic al condamnării;”.

12. Semnalăm că, pentru o mai bună sistematizare a dispozițiilor proiectului, norma din **alin.(2) al art.7**, întrucât nu reprezintă o normă de modificare a unui act normativ, ar trebui să facă obiectul unui articol distinct, introdus după **art.5**. Prin urmare, actualele **art.6** și **art.7** vor deveni **art.7** și, respectiv, **art.8**.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1470/24.10.2007